

Inwestor: **Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej
Katowice, ul. Grażyńskiego 5**

Obiekt: **Budynek frontowy i tylny przy ulicy Stalmacha 26
w Katowicach – działka nr 116/1, karta mapy 28**

Temat opracowania: Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony
zdrowia

Autor opracowania: mgr inż. Aleksander Szuścik
nr upr. projektowych: 433/81
nr wpisu do Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa:
SLK/BO/1716/04

Data opracowania: Wrzesień 2011

SPIS TREŚCI:

1. Zakres robót oraz kolejność realizacji	str. 18
2. Wykaz istniejących etapów robót	str. 18
3. Wskazanie elementów zagospodarowania działki, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi	str. 20
4. Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych	str. 20
5. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych	str. 21
6. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom	str. 22

1. ZAKRES ROBÓT ORAZ KOLEJNOŚĆ REALIZACJI

Zadanie polega na wymianie kominów wysokich i niskich na dachu budynku frontowego i tylnego położonych przy ul. Stalmacha 26 w Katowicach oraz wymianie stalowej konstrukcji wzmacniającej kominy wysokie. Ponadto należy wymienić niektóre elementy drewnianej więźby dachowej wraz z częściową wymianą deskowania pełnego dachu. Oprócz powyższego w zakres remontu wchodzi wymiana pokrycia papowego dachu, przemurowanie ścian attyki ponad dachem, wymiana obróbek blacharskich. Kolejność robót nie ma znaczenia dla bezpieczeństwa prac remontowych. Można zadanie realizować etapami lub przystąpić do remontu jednocześnie zarówno na budynku frontowym jak i tylnym.

2. WYKAZ ISTNIEJĄCYCH ETAPÓW ROBÓT

- Roboty przygotowawcze,
- Montaż rusztowania,
- Rozbiórka obróbek blacharskich,
- Rozbiórka i przemurowanie ścian attyki na budynku frontowym wraz z obustronnym tynkowaniem,
- Montaż rusztowania dla kominów wysokich na budynku frontowym,
- Przygotowanie projektu rusztowania specjalnego, wspornikowego, opartego na kratownicowych belkach mocowanych do muru ogniowego i ściany frontowej poprzez dach, a następnie jego montaż – dotyczy budynku tylnego,

- Montaż podestów wspornikowych na rusztowaniu zmontowanym wg projektu, zabezpieczających nieruchomość sąsiednią przed upadkiem fragmentów konstrukcji rozbieranych i budowanych kominów,
- Demontaż stalowych konstrukcji opasających kominy wysokie wraz z zastrzałami,
- Rozbiórka czap betonowych na kominach niskich,
- Rozbiórka kominów niskich i wysokich do poziomu trzech warstw cegły poniżej poziomu dachu,
- Zerwanie pokrycia papowego z całej powierzchni na budynku frontowym,
- Zerwanie pokrycia papowego z części dachu budynku tylnego,
- Wymiana fragmentów deskowania pełnego dachu na budynku tylnym i frontowym,
- Wymiana uszkodzonych korozją biologiczną drewnianych elementów więźby dachowej (krokwie i płatwie),
- Wymurowanie kominów wysokich i niskich z cegły klinkierowej pełnej, na licówkę, ze spoinowaniem w trakcie murowania na spoinę wklęsłą,
- Osadzenie drzwiczek wyczystkowych w ścianie kominów wysokich,
- Wykonanie szalunków czap kominowych,
- Wykonanie izolacji jako jednej warstwy papy bitumicznej między kominem a czapą betonową,
- Montaż zbrojenia czap kominowych,
- Betonowanie czap kominowych,
- Przygotowanie warsztatowe i montaż stalowej (ocynkowanej ogniowo) konstrukcji opasającej kominy wysokie,
- Przygotowanie warsztatowe i montaż stalowej (ocynkowanej ogniowo) konstrukcji zastrzałów dla kominów wysokich wraz z montażem niezbędnej ilości wymianów do konstrukcji więźby dachowej,
- Montaż obróbek blacharskich z blachy ocynkowanej,
- Ułożenie pokrycia z papy podkładowej perforowanej i warstwy papy termozgrzewalnej wierzchniego krycia z zabudowaniem kominków wentylacyjnych dla budynku frontowego,
- Uzupełnienie pokrycia dachu z papy termozgrzewalnej na budynku tylnym,
- Roboty wykończeniowe,
- Wywiezienie gruzu i jego utylizacja,
- Likwidacja placu budowy.

3. WSKAZANIE ELEMENTÓW ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI, KTÓRE MOGĄ STWARZAĆ ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA LUDZI

Zagrożenie to wynika z gęstej zabudowy miejskiej, intensywnego ruchu kołowego i pieszego przebiegającego wzdłuż ciągu ulicy Stalmacha oraz dostęp do budynku tylnego wyłącznie od strony podwórza. Kierownik budowy wyznacza strefy niebezpieczne i przygotowuje organizację robót w oparciu o zatwierdzony projekt zagospodarowania placu budowy.

4. WSKAZANIE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH ZAGROŻEŃ WYSTĘPUJĄCYCH PODCZAS REALIZACJI ROBÓT BUDOWLANYCH

Wpływ na bezpieczeństwo i zdrowie pracowników zatrudnionych przy remoncie mogą mieć prace prowadzone przez nich na wysokości, na rusztowaniu – w związku z możliwością upadku lub uderzenia spadającym przedmiotem. Konieczne jest wykonanie odpowiednich zabezpieczeń tymczasowych, wygrodzenie stref niebezpiecznych, rozwieszenie tablic informujących o zagrożeniach, przeszkolenie pracowników z przepisów BHP, a także zaopatrzenie ich w sprzęt ochrony osobistej, w szczególności w kaski.

Instruktaż robotników przed przystąpieniem do robót ma obowiązek przeprowadzić kierownik budowy. Każdy pracownik musi posiadać aktualne orzeczenie lekarskie o dopuszczeniu do określonej pracy, musi być pełnoletni i posiadać kwalifikacje przewidziane w przepisach dotyczących wykonywania danej pracy.

Roboty budowlane należy przeprowadzić zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych (Dz. U. nr 47 poz. 401 z 2003r.).

Kierownik budowy zobowiązany jest do opracowania planu BIOZ. Plan ten powinien zawierać:

- nazwę i adres obiektu budowlanego,
- imię i nazwisko lub nazwę inwestora oraz jego adres,
- imię i nazwisko oraz adres kierownika budowy, sporządzającego plan BIOZ, a w przypadku, gdy plan jest sporządzany przez inną osobę – również imię i nazwisko oraz adres tej osoby lub adres podmiotu sporządzającego plan BIOZ,
- zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego,

- informacje dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót oraz miejsce i czas ich wystąpienia,
- informacje o wydzieleniu i oznakowaniu miejsca prowadzenia robót budowlanych, stosownie do rodzaju zagrożenia,
- informacje o sposobie prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do robót szczególnie niebezpiecznych,
- wskazanie środków technicznych i organizacyjnych zapewnienia szybkiej i sprawnej komunikacji oraz przeprowadzenia ewakuacji na wypadek pożaru, awarii oraz innych zagrożeń,
- wskazanie miejsca przechowywania dokumentacji budowy oraz dokumentów niezbędnych do prawidłowej eksploatacji urządzeń technicznych,
- część rysunkową, opracowaną na kopii planu sytuacyjnego zawierającą: czytelną legendę, rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych, dróg dojazdowych, rozmieszczenie sprzętu ratunkowego, oznaczenie obszarów stref ochronnych, stref pracy sprzętu mechanicznego, ogrodzenia terenu i lokalizacji pomieszczeń sanitarnych.

Pracownicy narażeni na upadki z wysokości i oparzenia, powinni być zaopatrzeni w sprzęt ochrony osobistej, posiadający ważny certyfikat.

Przed dopuszczeniem pracownika do pracy zakład zobowiązany jest wyposażyć go w odzież roboczą i ochronną zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Na budowie powinien być zorganizowany punkt pierwszej pomocy, obsługiwany przez przeszkolonego w tym zakresie pracownika. Na budowie powinna być wywieszona tablica informacyjna z wykazem ważnych telefonów.

5. WSKAZANIE SPOSOBU PROWADZENIA INSTRUKTAŻU PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO REALIZACJI ROBÓT SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH

Do obowiązków kierownika budowy należy:

- szkolenie pracowników w zakresie bhp
- przedstawienie zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia
- wyznaczenie osoby do bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi

- ustalenie zasad stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- szkolenie wstępne
- szkolenie okresowe

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkoleń. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów maszyn budowlanych i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje. Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- Obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- Postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- Udzielania pierwszej pomocy

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

6. WSKAZANIE ŚRODKÓW TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH, ZAPOBIEGAJĄCYCH NIEBEZPIECZEŃSTWOM

Aby zapewnić pracownikom bezpieczeństwo pracy i ochronę zdrowia, pracodawca jest zobowiązany do zabezpieczenia środków ochrony zbiorowej i indywidualnej. Środki ochrony indywidualnej powinny być dostosowane do rodzaju pracy i związanych z nią zagrożeń. Każda budowa musi być wyposażona w środki pierwszej pomocy. Należy usunąć wszystko co znajduje się w przejściach i ciągach komunikacyjnych. Stosować należy specjalne podesty robocze dla rozłożenia siły nacisku, jeżeli praca musi być wykonywana w miejscach o słabym podłożu. Należy bezwzględnie zapewnić robotnikom ochronę przed upadkiem z wysokości poprzez stosowanie:

- Barierek
- Rusztowań odebranych przez osoby z uprawnieniami
- Szelek ochronnych

Pracownik przed rozpoczęciem pracy powinien sprawdzić czy sprzęt przeznaczony do przenoszenia ładunków a także zawiesia, haki i liny są utrzymane w należytym stanie.

Środkiem organizacyjnym zapobiegającym niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych jest:

- Właściwa ogólna organizacja pracy
- Właściwa organizacja stanowiska pracy

Kierownik budowy jest zobowiązany:

- Organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy
- Dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowanie zgodnie z przeznaczeniem
- Organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy
- Dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem.

Na podstawie oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót kierownik robót typuje:

- Wykaz prac szczególnie niebezpiecznych i podstawowych wymagań bhp
- Wykaz prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby
- Wykaz prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia lub życia pracownika osoba kierująca pracownikami obowiązana jest do bezzwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia. Środki ochrony indywidualnej powinny zapewnić wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami, jak: upadek z wysokości, uszkodzenie głowy, twarzy, słuchu, wzroku. Kierownik budowy jest zobowiązany informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami.